

Bryssel, 28. marraskuuta 2024
(OR. en)

16368/24

COH 75

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	28. marraskuuta 2024
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	15498/24
Asia:	Koheesiopolitiikan rooli EU:n väestökehityksen haasteisiin vastaamisessa – Neuvoston päätelmät (28. marraskuuta 2024)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston (yleiset asiat/koheesio) 4062. istunnossaan 28. marraskuuta 2024 hyväksymät päätelmät koheesiopolitiikan roolista EU:n väestökehityksen haasteisiin vastaamisessa.

**Neuvoston päätelmät koheesiopolitiikan roolista
EU:n väestökehityksen haasteisiin vastaamisessa**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

OTTAA HUOMIOON SEURAAVAA:

1. Granadan julistuksessa, joka annettiin 6. lokakuuta 2023, painotettiin aikomusta puuttua väestökehityksen haasteisiin osana pyrkimyksiä rakentaa vahvempi, dynaamisempi, kilpailukykyinen ja yhtenäinen Eurooppa muuttuvassa maailmassa eurooppalaisten arvojen ja periaatteiden, perusoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen mukaisesti;
2. Euroopan komission tiedonannossa ”Väestörakenteen muutos Euroopassa: toimintavälineistö” painotettiin, että jäsenvaltioiden on tärkeää valtavirtaistaa väestökehitykseen liittyvät huolenaiheet asiaankuuluvissa EU:n tason toimintapolitiikkaa koskevissa ehdotuksissa ja niihin liittyvissä vaikutustenarvioinneissa, ja komission on tarvittaessa toimittava samoin EU:n tasolla;
3. Euroopan komission tiedonannossa ”Osaamispotentiaali käyttöön Euroopan alueilla” korostetaan haasteita alueilla, joihin meneillään oleva väestörakenteen muutos vaikuttaa eniten, erityisesti alueilla, jotka ovat joutuneet tai ovat vaarassa joutua osaamiskehitysloukkuun, sekä riskejä, jotka liittyvät uusien ja kasvavien alueellisten erojen syntymiseen EU:ssa;
4. Neuvoston päätelmissä ”Väestörakenteen muutoksen hallinta Euroopassa” korostettiin, että väestörakenteen muutoksen hallitsemiseksi tarvitaan lisätoimia pyrkimällä jatkuvasti ottamaan huomioon väestörakenteen muutos ja sen vaikutukset kilpailukykyyn, inhimilliseen pääomaan ja tasa-arvoon tällaista unionin kannalta strategisesti tärkeää aihetta koskevia jatkokeskusteluja silmällä pitäen;

5. Neuvoston päätelmissä koheesiopolitiikasta, neuvoston päätelmissä koheesiopolitiikan tulevaisuudesta ja neuvoston päätelmissä yhdeksännestä koheesiokertomuksesta nostettiin erityisesti esiin unionin digitaalinen muutos, vihreä siirtymä ja väestörakenteen muutos sekä nykyiset ja uudet niissä luetellut haasteet;
6. TOTEAA, että väestörakenteeseen liittyvillä haasteilla on ratkaiseva rooli kaikkien EU:n alueiden ja kansalaisten tulevaisuuden muovaamisessa ja että ne voivat vaikuttaa merkittävästi taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen koheesioon sekä koko EU:n selviytymiskykyyn ja kilpailukykyyn, mikä saattaa kasvattaa alueiden välisiä ja niiden sisäisiä eroja;
7. PANEE MERKILLE, että koheesiopolitiikka on ollut yksi tärkeimmistä EU:n välineistä, joilla vastataan väestönkehityksen haasteisiin tukemalla sekä hillitsemis- että sopeutumistoimenpiteitä, erityisesti Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) kautta investoimalla ihmisiin, inhimilliseen pääomaan, sosiaaliseen osallisuuteen ja sosiaaliseen innovointiin ja Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) kautta investoimalla oikeudenmukaiseen talouden muutokseen ja elvyttämiseen, innovointiin, digitalisaatioon sekä kestäväan infrastruktuuriin ja esteettämiin palveluihin alueilla;
8. KOROSTAA, että väestökehityksen haasteisiin vastaavien politiikkatoimien olisi oltava Euroopan unionin strategisten prioriteettien mukaisia ja perustuttava myös paikallisiin ja alueellisiin realiteetteihin, ja ne olisi suunniteltava ja pantava täytäntöön kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten aktiivisella myötävaikutuksella; ottaen samalla huomioon, että väestökehityksen haasteet eivät koske kaikkia alueita samassa määrin, KATSOO, että koheesiopolitiikalla olisi oltava keskeinen rooli näihin haasteisiin vastaamisessa myös tulevaisuudessa yhdenmukaisen paikka- ja ihmislähtöisten strategioiden avulla toissijaisuusperiaatteen, kumppanuusperiaatteen ja monitasoisen hallinnon mukaisesti sekä yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin avulla.

9. KATSOO, että tehokas väestökehityksen haasteisiin vastaaminen edellyttää kokonaisvaltaista lähestymistapaa ja kattavaa toimenpidekokonaisuutta koheesiopolitiikan puitteissa etenkin vähemmän kehittyneillä alueilla, jotta voidaan varmistaa pitkän aikavälin kestävä kasvu ja sosiaalinen osallisuus kaikilla EU:n alueilla vahvistamalla alueellista kilpailukykyä ja selviytymiskykyä, sitouttamalla lahjakkuuksia ja kääntämällä aivoviennin suuntaus sekä ehkäisemällä osaamisvajetta, sekä lisäksi asiaankuuluvia jäsenvaltioiden prioriteettien mukaisia rakenneuudistuksia ja tukea hallinnollisten valmiuksien vahvistamiseen;
10. PAINOTTAA sen vuoksi, että koheesiopolitiikassa on tärkeää ottaa huomioon sekä ESR+:n että EAKR:n nykyiset erityistavoitteet; ja PYYTÄÄ komissiota kartoittamaan uusia tulevaisuuden tukialoja, jotka ovat väestörakenteen muutokseen vastaamisen kannalta merkityksellisiä;
11. KOROSTAA, että koheesiopolitiikan tuki on toistaiseksi ollut hajanaista väestökehityksen haasteisiin vastaamisessa kokonaisvaltaisen lähestymistavan puuttumisen vuoksi; PAINOTTAA, että kattavilla aluekehitysstrategioilla voitaisiin myös vastata väestökehityksen tarpeisiin ja haasteisiin; KEHOTTAÄ näin ollen komissiota harkitsemaan vuoden 2027 jälkeisten koheesiopolitiikan rahastojen välisten synergioiden lisäämistä muun muassa yhdenmukaisia alueellisia lähestymistapoja vahvistamalla;
12. KOROSTAA, että koheesiopolitiikan yhdenmukainen lähestymistapa tulevaisuudessa tehostaisi myös EU:n pyrkimyksiä tunnustaa sekä väestörakenteen muutoksen vaikutus että siitä aiheutuvien haasteiden mahdolliset vaikutukset vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, ja vastata niihin;
13. PALAUTTAA MIELEEN, että nämä päätelmät eivät vaikuta vuoden 2027 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehiksestä käytäviin neuvotteluihin.